

Imię i nazwisko

Klasa

Grupa A

8. Sparta i Ateny – dwa modele greckich polis

1. Uzupełnij tabelę nazwami polis, nazwami organów władzy oraz zakresami ich kompetencji.

Organy władzy: ▪ geruzja ▪ 2 królowie ▪ archonci ▪ sąd ludowy (heliaja)
 ▪ zgromadzenie ludowe (eklezja) ▪ stratedzy ▪ zgromadzenie ludowe (apella)

Nazwa polis	Organ władzy	Kompetencje
		Dowodzili armią podczas wojen, sprawowali funkcje religijne.
		Stanowili prawo, a decyzję podejmowali przez aklamację.
		Dowodzili siłami zbrojnymi.
		Organizowali święta obchodzone w tym polis, przewodniczyli sądom.

2. Przyjrzyj się ilustracji, następnie odpowiedz na pytania.

a) Co przedstawia ilustracja?

.....

b) Do czego służyły te przedmioty?

.....

.....

.....

Shutterstock

Imię i nazwisko

Klasa

Grupa B

8. Sparta i Ateny – dwa modele greckich polis

1. Uzupełnij tabelę nazwami polis, nazwami organów władzy oraz zakresami ich kompetencji.

Organy władzy: ▪ geruzja ▪ 5 eforów ▪ areopag ▪ sąd ludowy (heliaja)
 ▪ zgromadzenie ludowe (eklezja) ▪ rada pięciuset ▪ zgromadzenie ludowe (apella)

Nazwa polis	Organ władzy	Kompetencje
		Przygotowanie projektu uchwał, najwyższa władza sądownicza, przyjmowanie zagranicznych poselstw.
		Władza dyscyplinarna nad społeczeństwem, wykonywanie uchwał, nadzór nad wychowaniem młodzieży.
		Sędziowie w sprawach o zabójstwo.
		Sędziowie w sprawach dotyczących przestępstw cywilnych i kryminalnych.

2. Przeczytaj tekst źródłowy, następnie wyjaśnij, czym był ostracyzm i czemu służył.

Ostracyzm mianowicie nie był karą za niemoralność. Nazywał się, dla pięknego brzmienia, poskromieniem i ukróceniem dumy i zbyt przemożnego znaczenia, był zaś łagodnym omówieniem zawiści, która na przykrej dla siebie osobie nie wywierała złości przez coś nieuleczalnego dla tej osoby, lecz przez oddalenie jej od siebie na dziesięć lat.

Ostracyzm w opisie Plutarcha – greckiego pisarza z I–II w. n.e., S. Sprawski, G. Chomicki, *Starożytność. Teksty źródłowe, komentarze i zagadnienia do historii w szkole średniej*, Kraków 1999, s. 106.

.....

.....

.....

8. Sparta i Ateny – dwa modele greckich polis

MODEL ODPOWIEDZI

Grupa A**1. (0–12 punktów)**

Nazwa polis	Organ władzy	Kompetencje
Sparta	2 królowie	Dowodzili armią podczas wojen, sprawowali funkcje religijne.
	geruzja	np. Przygotowanie projektów uchwał, najwyższa władza sądownicza, przyjmowanie zagranicznych poselstw.
	zgromadzenie ludowe (apella)	Stanowili prawo, a decyzję podejmowali przez aklamację.
Ateny	stratedzy	Dowodzili siłami zbrojnymi.
	zgromadzenie ludowe (eklezja)	np. Sądzi w sprawach dotyczących przestępstw cywilnych i kryminalnych.
	archonci	Organizowali święta obchodzone w tym polis, przewodniczyli sądom.
	sąd ludowy (helija)	Sądzi w sprawach dotyczących przestępstw cywilnych i kryminalnych.

2. (0–2 punkty)

a) ostrakony / skorupki

b) np. do usuwania niepożądanych obywateli Aten na 10 lat / do walki politycznej polegającej na usuwaniu osób niebezpiecznych dla ustroju na 10 lat

Grupa B**1. (0–12 punktów)**

Nazwa polis	Organ władzy	Kompetencje
Sparta	geruzja	np. Przygotowanie projektów uchwał, najwyższa władza sądownicza, przyjmowanie zagranicznych poselstw.
	zgromadzenie ludowe (apella)	Stanowili prawo, a decyzję podejmowali przez aklamację.
	5 eforów	Władza dyscyplinarna nad społeczeństwem, wykonywanie uchwał, nadzór nad wychowaniem młodzieży.
Ateny	areopag	Sędziowie w sprawach o zabójstwo.
	rada pięciuset	np. Nadzór nad urzędnikami, zarządzanie administracją i finansami, przyjmowanie poselstw.
	sąd ludowy (helija)	Sądzi w sprawach dotyczących przestępstw cywilnych i kryminalnych.
	zgromadzenie ludowe (eklezja)	np. Sądzi w sprawach dotyczących przestępstw cywilnych i kryminalnych.

2. (0–2 punkty)

np. Ostracyzm był wypracowanym przez mieszkańców Aten sposobem na usunięcie na 10 lat z polis niepożądanego osoby. Służył obronie demokracji przed osobami zawłaszczającymi władzę.